

DOOR HET OOG VAN DE MEESTER

FOTO'S VAN R.H. HERWIG

door H.A. Hachmer.

Op 22 mei 1878 zag Reinhardt Herman Herwig het levenslicht te Veendam. Vader Herwig runde een zeepfabriek en dacht dat zoonlief hem zou opvolgen. Het liep anders. Reinhardt volgde de H.B.S. en kweek en werd meester. Hij vestigde zich later als hoofdonderwijzer te Amsterdam. 's Zomers bezocht hij zijn ouders en schoonouders te Veendam en Wildervank. Tijdens deze uitstapjes nam hij zijn fototoestel mee.

We kunnen gerust stellen dat fotograferen zijn grootste hobby was. Regelmatig trok hij er per fiets op uit om de schoonheid van het land vast te stellen. Hij sloot echter zijn ogen niet voor slechte woon- en werkomstandigheden. Bekend zijn zijn foto's van de Drentse venen. Al gauw werd Herwig's talent ontdekt en verschenen er foto's

van hem in bladen zoals 'Het Leven' en 'Eigen Haard'. Daarnaast gaf hij publikaties in eigen beheer uit. Toch bleef hij het leraarschap trouw. Pas na zijn pensionering zette hij een eigen fotobureau op te Soest. Aan foto's geen gebrek. In de loop der jaren had hij er duizenden geschoten. Veel van zijn foto's worden nu nog ge-

Molen "De Hoop" in een
landelijk Schildwolde.
Foto uit ± 1929.

Collectie:
Rijksarchief, Groningen.

Elf jaar na deze opname werd de koren- en pelmolen van Haitsma te Onderdendam gesloopt. Foto uit 1928.

Collectie:
Rijksarchief, Groningen.

publiceerd. Sla een boek open over verving en je ziet foto's van Reinhardt Herman Herwig. Koop een boekje van de bekende serie van de Europese Bibliotheek en tien tegen één dat er een foto van Herwig tussen zit! Helaas wordt de fotograaf vaak niet meer genoemd of deze is, omdat er zoveel foto's van foto's genomen worden, niet meer te achterhalen.

In 1958 werd de collectie van Herwig verkocht. Het Rijksarchief te Groningen verwierf een deel van het glasplatenarchief. Op 7 september 1959 overleed Herwig te Soest.

De meester was gestorven, maar het oog van de meester bleef. Afgelopen jaren werd zijn werk eer aangedaan met tentoonstellingen te Assen en Groningen. Nu dus aandacht voor zijn werk in 'De Zelfzwichter', want Herwig vergat de molens niet.

Veel, door hem gefotografeerde molens zijn nog tijdens zijn leven gesloopt. Bekend is zijn foto van de stenen poldermolen met stelling te Wedderveer. Voor 'De Zelfzwichter' zocht ik iets minder bekend werk uit. De foto's komen rechtstreeks van de glasplaten-negatieven.

De eerste foto werd omstreeks 1929 genomen. Molenaar Jacob ten Huizen staat met zijn knecht en zoon (?) op de stelling van molen *De Hoop* te Schildwolde. Deze in 1819 gebouwde molen kreeg in 1928 op beide roeden zelfzwichting. De molen heeft niet lang met de zelfzwichting kunnen prijken. In 1935 verdween ze definitief uit het dorpsbeeld.

De molen op foto twee verdween eveneens voor de oorlog. Het is de in 1855 gebouwde koren- en pelmolen van

Onderdendam. De foto werd waarschijnlijk in 1928 genomen. De molen stond blijkbaar stil voor klein onderhoud. In 1939 werd de molen gesloopt tot stellinghoogte.

Wat bleef was een foto van Herwig, waarop schipper en molen het verleden doen herleven.

De foto's van Reinhardt Herman Herwig

zijn samen met andere foto's te vinden in Zaal 3 van het Rijksarchief. U kunt de daar aanwezige foto's nabestellen à f 7,50 het stuk. Zelf foto's van foto's maken mag ook.

U vindt het archief aan de Sint Jansstraat 2 te Groningen. Ga gerust eens kijken, de toegang is vrij.

